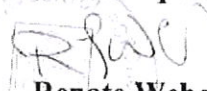
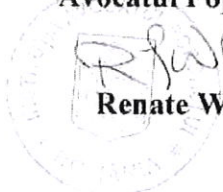

**Aprob,
Avocatul Poporului,**

Renate Weber

Raport

**privind vizita desfășurată la Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică
Arad**

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei în Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, la data de 15 octombrie 2020 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică (C.C.S.L.C.P.) Arad.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, , jurist, , psiholog, , medic, consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și - reprezentant al organizației neguvernamentale „Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului” (O.A.D.O.) – Filiala Regională Craiova.

Ținând cont de contextul actual impus de pandemia de COVID-19, vizita a fost anunțată și a avut următoarele obiective: consolidarea protecției străinilor custodiați împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea modului de asigurare a hranei, verificarea respectării dreptului la comunicare directă sau prin corespondență cu persoanele din afara centrului, asigurarea dreptului la asistență medicală, asigurarea asistenței psihologice, verificarea măsurilor întreprinse pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, precum și a altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

Având în vedere condițiile speciale impuse de starea de alertă decretată în România începând cu data de 15.05.2020 și în scopul desfășurării vizitei în condiții de siguranță sanitară, membrii echipei de vizită au purtat echipament individual de protecție (măști, viziere, mănuși, halate de unică folosință, botoși).

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) informații referitoare la organizarea centrului

Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică (C.C.S.L.C.P.) Arad funcționează în temeiul O.U.G. nr. 55/2007 privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări prin reorganizarea Autorității pentru străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și modificarea și completarea unor acte normative; H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.), actualizată; H.G. nr. 467/2016 pentru modificarea anexei la H.G. nr. 639/2007 privind structura organizatorică și

atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.); Ordinul M.A.I. nr. I/1870/2016 privind reorganizarea I.G.I. și a structurilor subordonate, O.U.G. nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul M.A.I. nr. 10/2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a aparatului propriu al Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.) și a Regulamentului de organizare și funcționare a centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, aprobat prin Ordinul M.A.I. nr. 121/2014.

b) personalul centrului

Conform statului de organizare și funcționare, Centrul pentru Cazarea Străinilor luați în Custodie Publică Arad dispunea de un total de 64 de funcții, din care **7 funcții erau vacante, rezultând un grad de încadrare cu personal de 89 %.**

c) măsurile întreprinse pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19

Pentru aplicarea prevederilor Decretului nr. 195/16.03.2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, la nivelul C.C.S.L.C.P. Arad a fost implementat Planul de acțiune al Inspectoratului General pentru Imigrări, prin care au fost prevăzute o serie de obiective specifice: suplimentarea capacității de cazare în caz de supraaglomerare a centrelor I.G.I.; implementarea măsurilor necesare în cazul apariției unui aflux masiv de imigranți la frontiera de stat a României; asigurarea măsurilor de protecție suplimentară a sănătății străinilor luați în custodie publică, precum și a oricărei persoane cu care intră în contact, din punct de vedere instituțional; asigurarea măsurilor de protecție suplimentară a sănătății personalului, în vederea desfășurării optime a activităților specifice; asigurarea măsurilor de asistență psihologică pentru străinii cazați în centrele de azil și custodie, în cazul manifestării unor comportamente dezadaptative; asigurarea capacității de funcționare optimă a personalului din punct de vedere al parametrilor psihici, prin desfășurarea activităților de profilaxie, intervenție și suport din punct de vedere psihologic.

La nivelul C.C.S.L.C.P. Arad a fost elaborat un Plan de măsuri propriu prin care s-au stabilit următoarele măsuri: separarea fluxului străinilor nou cazați în centru; folosirea materialelor de protecție (mănuși, măști de protecție) de către întreg personalul centrului; păstrarea distanței între persoane; spălatul frecvent pe mâini și dezinfectarea mâinilor, utilizând recipientele cu dezinfectanți aflate la intrarea în sala de mese sau în alte spații comune; ventilarea

frecventă a încăperilor și spațiilor comune; evitarea expunerii pe termen îndelungat (mai mult de 15 minute) în contactul cu vizitatorii sau cu străinii nou cazați; afișarea materialelor de informare privind protecția împotriva contaminării, în holurile principale, sala de mese, spații comune; igienizarea/dezinfectarea spațiilor de cazare, utilizând soluții pe bază de clor.

Străinii luați în custodie publică ce urmau a fi cazați în centru, care nu proveneau din centrele I.G.I., penitenciare și centre de arest preventiv, erau plasați în prima etapă în camerele special amenajate în cadrul infirmeriei, în ordinea sosirii, urmând a fi monitorizați de personalul medical pentru o perioadă de 14 zile și ulterior erau cazați alături de ceilalți străini.

Străinilor le erau distribuite materialele de igienă personală conform normelor, precum și materiale furnizate suplimentar de către O.N.G.-uri, fiind informați referitor la importanța respectării normelor de igienă pentru prevenirea îmbolnăvirii.

Exista un izolator medical al centrului, se efectua zilnic vizita medicală a tuturor străinilor cazați în centru, iar datele clinice relevante erau consemnate în Registrul de consultații și tratamente și în Fișa medicală individuală a fiecărui cetățean străin.

Vizitarea străinilor se desfășura după o pregătire prealabilă a activității (curățarea spațiului, echiparea atât a vizitatorilor cât și a străinilor cazați cu materiale de protecție, măști, mănuși etc.). În perioada stării de urgență, în baza unor solicitări, s-au efectuat vizite, întâlniri cu avocații, în condițiile de protecție împotriva infectării cu COVID 19.

Străinii cazați în centru nu au avut restricții privind asigurarea comunicărilor cu familia, au avut acces la telefon și au putut contacta ambasada sau avocatul. Avându-se în vedere restricțiile de circulație impuse de regimul stării de urgență, asistența consulară s-a acordat prin facilitarea convorbirilor telefonice între străinii cazați în centru și reprezentanții oficiilor consulare, fără a exista restricții de timp.

Asigurarea măsurilor de protecție pentru personalul centrului s-a realizat mai greu la început, însă ulterior s-au pus la dispoziție inclusiv combinezoane celor care se aflau în contact direct cu străinii pentru un timp mai îndelungat (30 min - 1 oră). Existau recipiente/rezervoare cu dezinfectant lichid la intrarea în spațiile comune și zonele intens circulate.

La data efectuării vizitei, în centru erau cazate persoane două persoane diagnosticate pozitiv la infecția cu virusul COVID-19. Străinii erau asimptomatici, izolați la infirmerie, iar starea lor de sănătate era monitorizată zilnic de personalul medical. Nu erau înregistrate cazuri de infectare a personalului.

d) imigranții

În cursul anului 2020 s-a înregistrat un aflus de străini cu mult mai ridicat în comparație cu anul 2019, până la data vizitei fiind cazați în centru 910 străini adulți și 42 minori (însoțiți de părinți). În total au fost de aproape 6 ori mai mulți față de aceeași perioadă a anului precedent. Precizăm că cel mai tânăr cetățean străin introdus în centru era în vârstă de 3 săptămâni, iar cel mai în vârstă avea 67 ani.

Ca urmare a implementării proiectului „Extindere și modernizare a Centrului pentru cazarea străinilor luați în custodie publică Arad”, capacitatea de cazare a centrului a crescut de la 52 locuri de cazare la 160, capacitate care putea fi suplimentată în situații de necesitate cu încă 46 de locuri.

La data vizitei în centru erau cazați 118 străini luați în custodie publică (113 bărbați, 4 femei și 1 minor), cu naționalități diferite (Irak -4; Nigeria -1; Pakistan -2; Bangladesh -2; Sri Lanka - 14; Palestina - 1; Somalia -3; Algeria -2; Maroc -4; Siria -37; Vietnam -19; Turcia -1; Guineea -1; Afganistan -3; India -23; Egipt - 1). Gradul de ocupare al centrului era de 74 %.

e) hrana

Hrana străinilor era asigurată de la Penitenciarul de Maximă Siguranță Arad, în baza unui contract încheiat cu structura suport (C.R.P.C.S.A. Timișoara). Străinilor le erau asigurate două mese calde și una rece (micul dejun), conform normelor de hrană aplicabile, asigurându-se meniu special pentru bolnavii de diabet, hrană rece în cazul deplasărilor (returnări sau transferuri). Servirea mesei se realiza, de regulă, în sala de mese, în serii, iar cei din izolator luau masa în cameră. Sala de mese din corpul A avea o suprafață de aproximativ 48 mp, având o capacitate de 20 de persoane, iar sala de mese din corpul C avea o suprafață de aproximativ 160 mp și o capacitate de 30 de persoane. Transportul hranei se realiza cu un autoturism specializat pentru această activitate, autorizat sanitar-veterinar. Personalul care realiza porționarea și servirea hranei străinilor este supus unor analize medicale specifice, realizate semestrial. Deși au fost unele nemulțumiri din partea străinilor privind meniul zilnic, reclamând calitatea pâinii servite (din partea străinilor proveniți din Asia, consumatori de orez), cu privire la monotonia meniului zilnic, în special la micul dejun, problemele au fost discutate cu furnizorul local (Penitenciarul Arad), acestea fiind remediate pe parcurs. Aceștia au schimbat la rândul lor furnizorul de pâine, au mai diversificat meniul, iar pentru micul dejun s-au adus îmbunătățiri, prin completarea meniului cu

alimentele oferite suplimentar de către Consiliul Național Român pentru Refugiați (C.N.R.R.), prin proiectul de asistență a străinilor cazați în centrele de custodie publică.

Meniul străinilor era întocmit la Penitenciarul Arad, fiind asimilat normei 17 și transmis centrului conform planului decadal.

De asemenea, constrângerile economice generate de această criză sanitară au creat anumite dificultăți agenților economici în a se aproviziona cu diverse alimente, astfel încât gama de produse oferite s-a restrâns, disponibilitatea acestora a fluctuat, ceea ce a produs în anumite situații nemulțumiri în rândul străinilor care au solicitat cumpărarea unor alimente, bunuri etc., și s-au manifestat într-un mod care contravine regulilor de ordine interioară, situație care a condus la aplicarea unei sancțiuni, într-un singur caz (suspendarea dreptului de a efectua cumpărături pentru o perioadă de 5 zile, cf. Art. 43, alin. (2), din O.M.A.I. 121/2014 - Regulamentul centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică.

Totodată, în starea de urgență un număr de 4 cetățeni străini au refuzat hrana, motivul declarat fiind nemulțumirea față de faptul că au fost luați în custodie publică și plasați într-un centru închis, aceștia considerând că nu au comis infracțiuni. Pe toată perioada refuzului de hrană, starea de sănătate a străinilor a fost monitorizată de personalul medical, verificându-li-se permanent funcțiile vitale, beneficiind de consiliere psihologică, acces la convorbiri telefonice, precum și activități de recreere. După 7 zile, aceștia au acceptat situația, au renunțat la protest și au urmat programul centrului, inclusiv orarul de servire a mesei.

f) asistența medicală

În cadrul centrului exista amenajat un cabinet medical, unde se efectua vizita medicală a străinilor introduși în centru. Cabinetul medical era dotat cu mobilier și aparatură conform baremului minimal prevăzut de Ordinul Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 (canapea de consultație, aparatură sterilizare, truse de instrumentar, aparat de urgență, glucometru, EKG portabil, etc.). Starea de igienă și curățenie era corespunzătoare. Erau întocmite fișe medicale pentru toate persoanele străine cazate în centru, iar consultațiile medicale erau înregistrate în fișe și registrul de consultații. Cabinetul medical avea în dotare și o trusă medicală de urgență, echipată conform baremelor în vigoare.

În structura compartimentului medical mai intrau cabinetul asistenților medicali, sala pentru consultații și administrarea tratamentelor, o cameră de cazare pentru familii (folosită și

pentru cazarea persoanelor însoțite de minori), două camere pentru cazarea străinilor aflați în carantină medicală și sala de mese pentru străinii cazați separat din motive medicale.

Centrul dispunea de Autorizație Sanitară de Funcționare eliberată de compartimentul de specialitate din cadrul Direcției Medicale a Ministerului Afacerilor Interne, avizată pe anul în curs.

Asistența medicală pentru persoanele străine custodiate în centru era asigurată de un medic specialist medicină de familie, existând încheiat un contract de prestări servicii pentru un program zilnic de 3 ore, și de trei asistenți medicali generaliști. **La data vizitei, postul de medic și un post de asistent medical erau vacante, iar din cei trei asistenți medicali unul era în concediu medical, iar celălalt în concediu de odihnă. Datorită deficitului de personal, nu se putea asigura permanența în acordarea asistenței medicale,** în special în perioada concediilor de odihnă. Astfel, nu erau respectate prevederile art. 32, alin. (3) din Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică („serviciul de permanență în cabinetului medical al centrului se asigură de către asistenți medicali care execută serviciul în ture...”). Controlul medical la introducerea străinilor în centru era efectuat de medicul specialist.

Era întocmită fișa medicală a străinului, iar în situația în care era identificată prezența unei simptomatologii sugestive pentru o afecțiune medicală, medicul solicita conducerii centrului prezentarea acestuia pentru consultații de specialitate sau investigații paraclinice suplimentare la Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad. La intrarea în centru, în contextul epidemiologic actual, străinii completeau un chestionar referitor la infecția cu virusul COVID-19 (semne și simptome sugestive, contactul cu persoane bolnave, spitalizări etc.).

Străinii cazați în centru beneficiau de consultații medicale ori de câte ori era nevoie, conform programului de lucru afișat la cabinetul medical. Conform documentelor prezentate, în anul 2020, până la data vizitei au fost acordate 4220 consultații medicale pentru diverse afecțiuni medicale acute sau cronice (afecțiuni dermatologice, afecțiuni psihice, afecțiuni cardiovasculare, afecțiuni neurologice, infecții acute ale căilor respiratorii superioare, afecțiuni musculo-scheletale, afecțiuni digestive etc.). Străinii cazați în centru au beneficiat de consultații medicale de specialitate (gastroenterologie, nefrologie, psihiatrie, stomatologie, medicină internă etc.) și investigații paraclinice suplimentare (analize de laborator sau alte investigații specifice), la cabinete de specialitate sau laboratoare din unități medicale de pe raza municipiului Arad, în

baza biletului de trimitere întocmit de medicul specialist, sau prin prezentare directă la Unitatea de Primiri Urgențe.

În ceea ce privește afecțiunile medicale cronice, în anul 2020 au fost diagnosticate afecțiuni psihice (tulburări pe fondul dificultăților de adaptare), afecțiuni metabolice (diabet zaharat), afecțiuni renale (transplant renal recent), afecțiuni neurologice etc. Străinii au beneficiat de consultații medicale și tratament recomandat de medicii specialiști.

Nu au existat cazuri care să necesite internarea străinilor în spital.

Persoanele străine cazate în centru beneficiau de tratament medical în mod gratuit, în baza prescripției medicale eliberată de medicul specialist. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, în spațiul special amenajat în acest scop, medicamentele cu regim special (psihotrope etc.) fiind depozitate separat de cele de uz general, într-un dulap prevăzut cu sistem de închidere. La data vizitei în centru erau cazați și străini diagnosticați cu afecțiuni medicale cronice (psihice, cardiovasculare, metabolice), care primeau tratament permanent strict supravegheat, conform recomandării medicului specialist.

Cabinetul medical era dotat cu aparat de urgență și trusă medicală de acordare a primului ajutor, precum și cu un stoc de medicamente de primă necesitate, care era completat și îmbunătățit permanent, în scopul asigurării tratamentului necesar în cazul unor afecțiuni acute ale persoanelor străine cazate în centru. În situația în care urgența medicală a depășit competența personalului medical de serviciu, a fost solicitat Serviciul Național Unic de Urgență 112, pentru transferul pacientului la Unitatea de Primiri Urgențe. În anul 2020, până la data vizitei au fost înregistrate 12 solicitări ale Serviciului Național Unic de Urgență 112, pentru afecțiuni medicale acute (colică renală, alergodermie etc.) sau acutizarea unor afecțiuni medicale cronice. Străinii au beneficiat de îngrijiri medicale și tratament la Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad, nefiind cazul internării în spital.

g) asistență psihologică

Asistența psihologică se realiza de către ofițerul psiholog al centrului, în acord cu prevederile art. 38 din O.M.A.I. nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, cu Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, Hotărârea Guvernului nr. 788/2005 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept

de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România și Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne.

Asistența psihologică avea drept obiectiv asigurarea condițiilor privind adaptarea străinilor la mediul specific, identificarea și remisiunea stărilor disfuncționale, precum și menținerea sănătății psihice. În cadrul asistenței psihologice se realiza identificarea eventualelor probleme de natură psihologică, evaluarea și ierarhizarea lor. Se desfășura activități menite să asigure străinului capacitatea de a face față mediului bio-psiho-social, prin identificarea timpurie a eventualelor vulnerabilități psihice și dezvoltarea mecanismelor de adaptare. Asistența psihologică se desfășura în principal în cabinetul psihologic, dotat corespunzător din punct de vedere tehnic, cu un ambient plăcut, relaxant, care să ofere o atmosferă primitoare și securizantă emoțional. Străinii cazați în centru beneficiau de asistență psihologică primară și consiliere. La intrarea în Centru li se întocmea o fișă de observație.

Între străinii cazați în Centru în anul 2020 au existat persoane agresive (auto/heteroagresive), străini care au protestat sub forma refuzului de hrană, consumatori de droguri, străini cu afecțiuni psihice și străini care au generat conflicte minore.

În anul 2020 au existat 4 străini care au încercat să folosească refuzul de hrană ca și pe o formă de protest la luarea în custodie publică sau pentru a obține un răspuns pozitiv la solicitările lor. Străinilor care au intrat în refuz de hrană li s-a acordat asistență psihologică atât prin psihologul centrului, cât și prin psihologul Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara, sosit în sprijin, în vederea identificării nevoilor, problemelor care au dus la declanșarea acestei forme de protest, pentru a putea găsi soluții care să ducă la încetarea refuzului hranei. Cu toate acestea, cei 4 străini au persistat în hotărâre, deoarece solicitarea lor de a fi scoși din centru sau să fie mutați într-un centru deschis nu a putut fi îndeplinită. Cei 4 străini au fost informați despre consecințele dăunătoare asupra stării de sănătate și le-a fost monitorizată evoluția stării de sănătate în toată această perioadă. Ulterior au renunțat la această formă de protest și au fost reintegrați în programul de activități al centrului.

Străinii agresivi (auto/heteroagresivi) au fost izolați conform procedurii, au beneficiat de consiliere pe toată perioada cazării în centru și au fost reintegrați odată cu renunțarea la comportamentul dezadaptativ.

În anul 2020 au existat 8 cetățeni străini care au necesitat consult de specialitate psihiatrie, și aceștia au beneficiat de consiliere psihologică.

Conflictele minore care au apărut între străinii cazați în centru au fost aplanate de către lucrătorii din serviciul de permanență și ulterior, străinii au beneficiat de consiliere psihologică, pentru a se identifica factorii care au generat conflictul și modalitățile de evitare a acestor situații pe viitor.

Acordarea asistenței psihologice străinilor cazați în centru s-a efectuat la cerere și la nevoie, individual, familial și, în cazuri deosebite, în grup.

În anul 2020, în centru au fost cazați 42 de minori, însoțiți de părinți, cu vârsta cuprinsă între 3 săptămâni și 17 ani. Toți au beneficiat de asistență psihologică. S-a constatat că toți copiii erau dezvoltați psihic și emoțional potrivit vârstei, nu au prezentat probleme de natură psihologică. Au beneficiat de sprijin material din partea O.N.G.-ului C.N.R.R. (prezent în centru printr-un reprezentant, zilnic, 8 ore).

Pe parcursul anului 2020 s-au întocmit fișe de evaluare psihologică pentru un număr de 390 de persoane și s-a acordat asistența psihologică pentru 952 de străini.

h) verificarea respectării dreptului la comunicare directă sau prin corespondență cu persoanele din afara centrului

În conformitate cu prevederile art. 12 din Ordinul nr. 121/2004 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, străinilor luați în custodie publică li se asigură o cartelă telefonică, de regulă o dată pe lună, în limita a 20 de minute, iar la nevoie, pentru rezolvarea unor probleme importante, li se acorda suplimentar încă o cartelă telefonică. Cartelele telefonice erau achiziționate fie în baza fondurilor cuprinse în bugetul instituției, fie prin fondurile europene accesate în baza proiectelor FAMI, implementate de către I.G.I.

Din discuțiile cu conducerea centrului a rezultat faptul că **în cursul lunii august 2020 au existat unele întârzieri în achiziționarea cartelelor**, ulterior acestea au fost acordate tuturor solicitanților, asigurându-li-se dreptul la comunicarea directă.

Pentru străinii cazați în pavilionul C, unde nu au fost instalate aparate telefonice la momentul punerii în funcțiune a noii construcții, accesul la comunicarea directă s-a realizat prin punerea la dispoziția a unui terminal, conectat la rețeaua Telekom. Aparat telefonice au fost instalate și în fiecare club din cele 4 existente, putând fi folosite prin rotație, în baza unui program stabilit astfel încât să fie asigurat accesul tuturor străinilor, în mod echitabil. A fost pus la

dispoziția străinilor un telefon mobil, pe care aceștia l-au utilizat în situația convorbirilor cu oficiile consulare, pentru a nu folosi din valoarea cartelei primite pentru uzul personal.

Deși conducerea centrului a făcut eforturi pentru respectarea dreptului la comunicare directă, echipa de vizită a constatat că **telefoanele existente erau insuficiente pentru solicitările străinilor custodiați la convorbiri telefonice.**

Din verificarea documentelor a rezultat că în cursul anului 2020, până la data vizitei străinii custodiați au primit 48 de vizite de la persoane din afara centrului, din care 22 efectuate de către reprezentanți legali ai străinilor și 26 de către membri ai familiei sau alte persoane. În acest an nu au fost efectuate vizite din partea oficiilor consulare sau reprezentanțelor diplomatice.

S-a evitat contactul cu persoane din afara centrului, recomandându-li-se străinilor luați în custodie publică menținerea contactului de la distanță prin mijloacele de comunicații existente, telefonul sau corespondența prin adresa de e_mail a centrului. Programul de vizite stabilit pentru zilele de marți, vineri și duminică nu s-a modificat, însă s-a solicitat străinilor și vizitatorilor programarea vizitelor, pentru o mai bună organizare a activității. Au existat și situații justificate, în care a fost aprobată vizitarea străinilor și în afara zilelor stabilite prin programul prevăzut la art. 13 din Ordinul M.A.I. nr. 121/2014.

De asemenea, străinilor le-a fost trimisă prin poștă, prin intermediul personalului centrului, corespondența adresată persoanelor din afara centrului. Nu au existat cazuri în care străinii să solicite conducerii centrului bani pentru achiziționarea timbrelor poștale ori pentru trimiterea corespondenței. Au existat însă solicitări privind scutirea de la plata taxei judiciare de timbru din partea unui cetățean străin, pentru unele acțiuni formulate în instanță, solicitări care au fost înaintate instanțelor competente.

i) alte aspecte

Ținând cont de contextul pandemic actual, membrii echipei de vizită au verificat și modalitatea de asigurare a îmbrăcămînții străinilor în conformitate cu prevederile art. 31, alin. (3) din Ordinul nr.121/2004 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică „*Pentru străinii care nu dispun de îmbrăcăminte adecvată sezonului se asigură îmbrăcăminte corespunzătoare, achiziționată din fondurile alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Imigrări sau cu*

sprijinul organizațiilor neguvernamentale naționale sau internaționale". Am constatat că la data vizitei **nu exista posibilitatea asigurării îmbrăcăminții străinilor**.

S-a discutat și cu reprezentantul organizației neguvernamentale Consiliului Național Român pentru Refugiați (C.N.R.R.), care o perioadă a asigurat îmbrăcămintea și alte bunuri prin proiectul FAMI, încheiat între C.N.R.R. și I.G.I. Acesta a precizat că suma de bani prevăzută inițial în proiectul care expira în data de 15.12.2020 fusese suplimentată o dată, iar fondurile necesare au fost epuizate, din cauza numărului mare de refugiați custodiați în anul 2020.

De asemenea, din discuțiile cu conducerea centrului și cu reprezentantul C.N.R.R. a rezultat că în pavilionul C, unde erau cazați cei mai mulți străini, **nu era asigurată conectarea aparatelor TV existente la rețeaua de televiziune prin cablu**, nefiind îndeplinite în totalitate prevederile art. 24, alin. (4) din Ordinul nr.121/2004 „*Străinii luați în custodie publică au acces neîngrădit la informațiile difuzate prin mass-media, în condițiile și în limitele programului stabilit la nivelul centrului*”.

A fost verificat și modul în care se efectua cumpărăturile de bunuri materiale de către străini, de regulă în zilele de marți și vineri, însă au fost și situații când din cauza numărului mare de străini cazați în centru, conducerea centrului a decis ca aceasta să se efectueze zilnic, prin persoana special desemnată, în acest scop.

Pentru evidențierea operațiunilor legate de mișcarea banilor (restituirea sumelor disponibile și reținerea banilor rămași după efectuarea cumpărăturilor), schimbarea valutelor, efectuarea cumpărăturilor, se întocmeau mai multe documente: dovada de restituire, bon schimb valutar, chitanță/factură/bon fiscal, dovada de reținere, semnate de către personalul de serviciu, personalul care efectua cumpărăturile și străinul beneficiar al bunurilor cumpărate, documente care erau generate în mod automat prin aplicația informatică de management al străinilor, un registru de evidență electronică a valorilor reținute de la străini, apoi printate pentru semnare și opisate în dosarul personal al străinilor.

Operațiunile erau consemnate și în Registrul de evidență a valorilor reținute de la străini, anexa 4 la Ordinul nr. 121/2004.

A fost verificat Registrul de evidență a valorilor reținute de la străini și sumele cheltuite și s-a constatat că, deși erau consemnate operațiunile efectuate privind bunurile și valorile străinilor, **registru nu era completat astfel încât să reflecte clar dovezile de restituire a**

sumelor de bani rămase în urma efectuării cumpărăturilor, soldul rămas și documentele justificative nu erau semnate și de către persoanele desemnate să efectueze cumpărăturile. Astfel, nu erau îndeplinite în totalitate prevederile art. 19, alin. (4) și alin. (5) din Ordinul nr.121/2004: *„După efectuarea cumpărăturilor, personalul desemnat împreună cu personalul principal de serviciu pe centru predau cumpărăturile și o copie a documentelor justificative fiecărui străin solicitant, sub semnătură. (5) După predarea cumpărăturilor, în baza documentelor justificative, personalul principal de serviciu pe centru operează în Registrul de evidență a valorilor reținute de la străini, sumele cheltuite pentru fiecare străin, stabilind soldul rămas”.*

În timpul vizitei a fost verificat modul în care străinii aveau posibilitatea de a adresa cereri, sesizări sau plângeri în conformitate cu art. 22 din Ordinul nr. 121/2004. În perioada 01.01.-15.10.2020 au fost formulate 89 de cereri, sesizări sau plângeri din partea străinilor cazați în centru, transmise conducerii prin personalul de serviciu sau în mod direct în cadrul celor 138 de audiențe acordate de conducerea centrului. În cele mai multe cazuri, solicitările străinilor au vizat comunicarea referitoare la situația acestora, la data returnării în țara de origine, detalii privind returnarea, motivele pentru care nu puteau pleca din centru. Din cele 89 de solicitări, 20 au fost înaintate spre soluționare instituțiilor competente, iar 69 au fost soluționate direct.

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Arad să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. continuarea demersurilor necesare ocupării posturilor vacante din centru;
2. efectuarea demersurilor necesare în vederea asigurării permanenței în acordarea asistenței medicale, potrivit prevederilor legale în vigoare;
3. îmbunătățirea acordării dreptului la comunicare directă prin achiziționarea la timp a cartelelor telefonice și prin instalarea unui număr suficient de telefoane în pavilionul C;
4. efectuarea demersurilor pentru achiziționarea de îmbrăcăminte corespunzătoare pentru străinii custodiați care nu dispun de îmbrăcăminte adecvată sezonului;
5. asigurarea conectării aparatelor TV existente la o rețea de televiziune prin cablu;
6. completarea corespunzătoare a Registrului de evidență a valorilor reținute de la străini și sumele cheltuite.

Craiova, 31 decembrie 2020